Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Fødevarestyrelsen

J. nr.: 2025-77457
Dato: 17-06-2025

Slutrapport for kampagnen Mærkning af færdigpakkede fødevarer 2024/2025

INDLEDNING

Baggrunden for kampagnen:

Siden fødevareinformationsforordningen trådte i kraft i december 2014, har der været gennemført kampagner omhandlende vildledning samt kontrol af næringsdeklaration. I 2022 blev der gennemført en kampagne der fokuserede på kontrol af de obligatoriske mærkningsoplysninger. Denne blev fulgt op med en tilsvarende kampagne i 2024/2025.

Kampagnen i 2022 havde en regelefterlevelse på 88,6 % hvilket viste relevansen af, at prioritere kontrol af mærkning hos virksomhederne. Kampagnen i 2024/2025 havde ligesom kampagnen i 2022 fokus på kontrol af mærkningen på færdigpakkede fødevarer, og havde blandt andet til formål at afdække, om regelefterlevelsen på området var blevet forbedret siden 2022.
Kontrollen blev foretaget hos virksomheder der havde ansvaret for at mærke fødevarerne eller sikre, at relevant fødevareinformation blev videregivet til næste led, fx producenter og importører.

Formålet med kampagnen var at kontrollere:

- Mærkningens skriftstørrelse, læsbarhed, synlighed og sprog
- Korrekt angivelse af de obligatoriske fødevareinformationer, som fremgår af artikel 9 i fødevareinformationsforordningen (ingrediensliste, nettoindhold, holdbarhed m.m.)
- Om regelefterlevelsen på de obligatoriske mærkningsoplysninger på færdigpakkede fødevarer er blevet forbedret siden kampagnen i 2022

Det kan have betydning for fødevaresikkerheden, hvis vigtige mærkningsoplysninger (f.eks. om allergene ingredienser) ikke kan læses ordentligt (pga. utydeligt tryk eller en for lille skriftstørrelse), eller hvis ingredienslisten ikke er angivet korrekt.

Kampagnen medvirker til:

- højere regelefterlevelse, så flere forbrugere får korrekt information om den fødevare de køber, og færre forbrugere med fødevareallergi bliver udsat for risici ved køb af fødevarer
- at motivere virksomheder til at have tilstrækkelig fokus på korrekt mærkning
- at virksomhederne bliver vejledt om reglerne om fødevareinformation
- at sikre lige konkurrencevilkår for virksomhederne

Fødevarestyrelsen • Stationsparken 31-33 • DK-2600 Glostrup
Tel +45 72 27 69 00 • Fax +45 72 27 65 01 • CVR 62534516 • EAN 5798000986008 • www.fvst.dk

KONKLUSION

Sanktionsprocenten er ved denne kampagne i 2024/2025 14,3 %, mens 85,7 % af kontrollerne levede op til mærkningsreglerne.

Til sammenligning udløste kontrolbesøgene ved kampagnen i 2022 11,4 % sanktioner i form af indskærpelser eller bøder, hvilket betyder at 88,6% af virksomhederne mærkede efter reglerne i 2022.

Som det fremgår er sanktionsprocenten steget fra 2022 – 2024/25, hvilket vidner om, at der fortsat er brug for, at have fokus på kontrol af fødevareinformation hos virksomhederne. Specielt på mærkning med allergene ingredienser, da det viser sig, at være en udfordring for virksomheder og som også er den mærkningsfejl, der kan have den største konsekvens for fødevaresikkerheden.

Mærkningens skriftstørrelse, læsbarhed, synlighed og sprog

Størstedelen af virksomhederne efterlevede reglerne om korrekt angivelse af de obligatoriske oplysninger. Desuden var fødevareinformationen i langt de fleste tilfælde synlig, læsbar og havde korrekt størrelse. Ved 32 % af sanktionerne blev der konstateret overtrædelser af reglen om, at obligatoriske oplysninger skal være angivet på dansk eller et andet sprog, som kun ved uvæsentlige forskelle adskiller sig fra dansk i stavemåde, på fødevarer, der udbydes til salg til den endelige forbruger. Fødevarestyrelsens kontrol bør fremadrettet fortsat have fokus på dette område, da dansk mærkning er en forudsætning for, at forbrugeren kan forstå de obligatoriske oplysninger.

De obligatoriske fødevareinformationer

Obligatoriske fødevareinformationer er oplysninger, som er vigtige for forbrugeren for at denne kan træffe et sikkert og informeret valg, herunder blive oplyst om forhold vedr. opbevaring, anvendelse, tilberedning, indhold og ikke mindst indhold af allergene ingredienser.
Kampagnens resultat viste, at størstedelen af virksomhederne efterlever reglerne.
49% af de konstaterede overtrædelser gik på fejl i eller udeladelse af de obligatoriske oplysninger, såsom manglende nettovægt samt fejl i ingrediensliste, holdbarhedsangivelse m.m.

Overtrædelse af reglerne om mærkning med allergene ingredienser udgjorde 20 % af sanktionerne og blev givet i form af en indskærpelse. I 1 % af kampagnekontrollerne blev der konstateret fejl i angivelsen af de allergene ingredienser, der medførte at produkterne blev vurderet farlige, hvilket udløste et bødeforlæg.

Fødevarestyrelsen • Stationsparken 31-33 • DK-2600 Glostrup
Tel +45 72 27 69 00 • Fax +45 72 27 65 01 • CVR 62534516 • EAN 5798000986008 • www.fvst.dk

RESULTATER

Resultater:

Kontrolperioden i kampagnen 2024/2025 varede fra 1. september 2024 til 31. marts 2025. Der blev i perioden gennemført 763 kontrolbesøg i fødevarevirksomheder, med hovedvægten på virksomheder, som producerer og mærker deres produkter til den endelige forbruger. Herudover indgår virksomheder, som fx har import eller samhandel af fødevarer, som påsætter mærkning og videresælger til den endelig forbruger.

Regelefterlevelse:

654 kontrolbesøg blev gennemført uden anmærkninger, hvilket svarer til en regelefterlevelse på 85,7 %. I 109 virksomheder blev der konstateret overtrædelser, som udløste en eller flere sanktioner, svarende til en sanktionsprocent på 14.3 %.

Regelefterlevelsen ligger dermed ikke på samme niveau, som da kampagnen kørte i 2022. Dengang lå regelefterlevelsen på 88,6% hvorimod 11,4% fik en sanktion eller flere sanktioner.

Overtrædelserne var fordelt således, at der samlet blev sanktioneret med 126 indskærpelser og 12 administrative bødeforlæg på de 109 kampagnekontrolbesøg som udløste sanktioner.

Samlet set er der sanktioneret i 14,3 % af de gennemførte kontroller med en eller flere sanktioner. Administrative bødeforlæg udgjorde 1,6 % af alle kontroller, heraf 1 % for markedsføring af farlige fødevarer. Disse tilfælde blev alle vurderet individuelt, ud fra den samlede markedsføring af fødevaren. De resterende administrative bødeforlæg blev givet for manglende dansk mærkning, som eskalering på tidligere sanktioner i virksomhedernes kontrolhistorik.

Indskærpelse af reglerne var i ca. 49 % af tilfældene på grund af forkerte eller manglende obligatoriske oplysninger. I ca. 20 % af tilfældene blev der konstateret overtrædelse af kravet om fremhævelse af allergener i ingredienslisten. De resterende ca. 32 % af overtrædelserne vedrørte manglende mærkning på dansk eller manglende synlighed eller læsbarhed.

Mærkningens skriftstørrelse, læsbarhed, synlighed og sprog

32 % af overtrædelserne blev givet for manglende mærkning på dansk eller et sprog, som kun i uvæsentlige forskelle adskiller sig fra dansk i stavemåde. Mærkning på dansk er afgørende for, at forbrugeren kan få de nødvendige oplysninger, til at kunne træffe et informeret valg ved køb af fødevarer. Af de 32 % var der enkelte kontroller, hvor mærkningens størrelse eller læsbarhed ikke blev fundet i overensstemmelse med reglerne. For skriftstørrelsen på de obligatoriske mærkningsoplysninger er der et minimumskrav på 1,2 mm i x højde for emballager større end 80 cm^2.
En mindre skriftstørrelse påvirker læsbarheden for forbrugeren negativt. Mærkningen

Fødevarestyrelsen • Stationsparken 31-33 • DK-2600 Glostrup
Tel +45 72 27 69 00 • Fax +45 72 27 65 01 • CVR 62534516 • EAN 5798000986008 • www.fvst.dk

skal være synlig og med god læsbarhed. Det vil sige at fx mærkning på gennemsigtig emballage eller mærkning som er udtværet på grund af fugt, typisk ikke lever op til reglerne.

De obligatoriske fødevareinformationer

Det blev konstateret overtrædelser af reglerne om de obligatoriske fødevareinformationer i 49% af de sanktioner, som blev givet i kampagnen.
Kampagnen viste overtrædelser såsom:

- Manglende obligatorisk mærkning af færdigpakkede fødevarer, som sælges fra samme detailforretning, i en længere periode end en salgsdag, og som derfor ikke er omfattet af den undtagelse, der er for produkter som er pakket til direkte salg.
- Manglende ingredienser eller fejl i ingredienslistens udformning, eller manglende kvantitativ mærkning af den karakteristisk ingrediens (quid mærkning).
- Manglende angivelse af nettovægt
- Mærkning med ” mindst holdbar til” i stedet for ” bedst før” eller ” sidste anvendelses dato”

Øvrige forhold og vejledning

Der blev under kampagnen, foruden forhold, som udløste en sanktion, også konstateret ca. 180 forhold, som blev vurderet som bagatelagtige. Nogle overtrædelser kan, ud fra en konkret vurdering, betragtes som så bagatelagtige, at sanktionering undlades. Dette kan fx være fejl på enkelte eller få enheder. I stedet for sanktionering gives en vejledning, hvor det dokumenteres på kontrolrapporten, hvilket forhold, der vejledes om.

I kampagnen er der i forbindelse med kontrolbesøgene givet vejledning om mærkningsreglerne, hvor dette var relevant eller hvor det blev efterspurgt.

METODE

Metode

Kampagnen blev gennemført i perioden fra den 1. september 2024 til den 31. marts 2025, enten som en selvstændig kampagnekontrol eller som en del af et ordinært kontrolbesøg.
Kampagnekontrollen blev gennemført hos virksomheder, som havde ansvaret for den obligatoriske mærkning til den endelig forbruger, indenfor følgende brancher:

- Engrosvirksomheder med produktion af færdigemballerede fødevarer, eller mærkning af fødevarer som er samhandel inden for EU eller importeret fra tredjelande.

Fødevarestyrelsen • Stationsparken 31-33 • DK-2600 Glostrup
Tel +45 72 27 69 00 • Fax +45 72 27 65 01 • CVR 62534516 • EAN 5798000986008 • www.fvst.dk

- Detailvirksomheder med produktion af færdigemballerede fødevarer eller mærkning af fødevarer som er fra samhandel/ import fra tredjelande.

Kontrolbesøgene bestod som udgangspunkt af uanmeldte besøg hos virksomhederne. Virksomhederne blev udvalgt ud fra kendskab til deres aktiviteter samt produktsortiment. For visse typer af fødevarer, er der i dansk lovgivning fastsat regler, der undtager disse fra kravet om ingrediensliste. Disse produkter var inkluderet i kampagnen, da de skal mærkes med øvrige obligatoriske oplysninger.

Forud for kampagnen blev den præsenteret ved et af Fødevarestyrelsens dialogmøder med brancheorganisationer og andre interessenter. Der blev ligeledes informeret om kampagnen via opslag på Sociale Medier, såsom Facebook og Instagram.

Fødevarestyrelsen • Stationsparken 31-33 • DK-2600 Glostrup
Tel +45 72 27 69 00 • Fax +45 72 27 65 01 • CVR 62534516 • EAN 5798000986008 • www.fvst.dk